

**ADVIES¹ 2019/02 VAN DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE
BEDRIJFSREVISOREN**

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
IVB/edw

Datum
30.01.2019

Geachte Confrater,

Betreft: Verificatie van het UBO-register – opdracht van de commissaris en impact op het commissarisverslag

De [wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten](#) heeft een UBO-register (UBO staat voor *Ultimate Beneficial owner*, of centraal register van uiteindelijke begunstigden) opgericht, waarvan de werkingsmodaliteiten werden vastgelegd door het [koninklijk besluit van 30 juli 2018 betreffende de werkingsmodaliteiten van het UBO-register](#).

Het algemeen wettelijk kader werd reeds besproken in de Mededeling 2018/20.

Dit advies gaat in op de werkzaamheden van de bedrijfsrevisor als commissaris in het kader van het UBO-register.

Overeenkomstig artikel 14/1 van het Wetboek van vennootschappen²:

- 1) dienen de vennootschappen³ toereikende, accurate en actuele informatie over wie hun uiteindelijke begunstigden zijn in te winnen en bij te houden; het gaat hier minstens om de naam, geboortedatum, nationaliteit en adres van de uiteindelijke begunstigde, alsmede, voor wat de vennootschappen betreft, de aard en omvang van het door de uiteindelijke begunstigde gehouden economisch belang;

¹ Via adviezen ontwikkelt het Instituut de rechtsleer inzake de audittechnieken en de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt (art. 31, §7 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren); enkel de normen en aanbevelingen zijn bindend.

² Wat de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen betreft voorziet art. 58/11 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen in dezelfde verplichtingen.

³ Doorheen dit advies wordt de term “vennootschap” gehanteerd. Met deze term worden ook de vzw’s en stichtingen beoogd.

- 2) dienen de bestuurders deze gegevens binnen de maand te rekenen vanaf het tijdstip waarop de informatie betreffende de uiteindelijke begunstigde gekend of gewijzigd is, aan het UBO-register over te maken.

Voor de goede orde benadrukken wij vooreerst dat de verplichting tot het actualiseren van de informatie in het UBO-register op de vennootschap rust en niet op de commissaris.

Krachtens artikel 144, §1, 9° van het Wetboek van vennootschappen dient de commissaris na te gaan of de algemene vergadering correct is ingelicht over de naleving van de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten.⁴ Hij dient in zijn verslag een vermelding over zijn vaststellingen op te nemen.

Om in zijn commissarisverslag te kunnen vermelden dat hij geen kennis heeft gekregen van verrichtingen gedaan of beslissingen genomen in overtreding met artikel 14/1 van Wetboek van vennootschappen, volgt de commissaris een proportionele benadering en:

- zal hij aandachtig moeten zijn voor het feit dat hij de informatie uit het UBO-register verkrijgt en documenteert door rechtstreeks het register te raadplegen of door deze informatie op te vragen bij de vennootschap zelf; er kan bijvoorbeeld ook aan de vennootschap gevraagd worden naar een recente kopie van het UBO-register;
- zal hij een marginale toetsing uitvoeren, dit wil zeggen dat hij zal nagaan of er kennelijke inconsistenties bestaan (zie hierna), aan de hand van de informatie waarover hij beschikt in zijn dossier.

Door de commissaris te nemen maatregelen wanneer hij kennelijke inconsistenties vaststelt

Wanneer de commissaris kennelijke inconsistenties vaststelt tussen de informatie door de bestuurders overgemaakt aan het UBO-register en de informatie waarover hij beschikt in het kader van de cliëntonderzoeksmaatregelen, zal hij nagaan of zijn eigen informatie dient geactualiseerd te worden en de redenen hiervoor onderzoeken.

⁴ Par. 65 van de Bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's - het commissarisverslag in het kader van een wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris. Er wordt ook verwezen naar ISA 250 die de verantwoordelijkheid van de auditor behandelt om wet- en regelgeving in aanmerking te nemen bij een controle van financiële overzichten.

Indien de commissaris kennis heeft van een kennelijke inconsistentie die een geval van niet-naleving van artikel 14/1 van het Wetboek van vennootschappen uitmaakt, zal hij, overeenkomstig de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's, nagaan of de openbaarmaking van dit geval van niet-naleving onverantwoorde schade kan berokkenen, met name indien na een gesprek met het bestuursorgaan deze laatste de gepaste maatregelen heeft genomen om de aldus ontstane toestand te herstellen.⁵

Overeenkomstig artikel 19, §1 van het koninklijk besluit van 30 juli 2018, zal hij ook de Algemene Administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën (Administratie van de Thesaurie), die belast is met de controle op de naleving van de verplichtingen bedoeld in artikel 14/1, tweede en derde lid, van het Wetboek van Vennootschappen⁶, informeren.⁷

Bovendien zal de commissaris nagaan of de vastgestelde kennelijke inconsistentie van dien aard is dat hij, in combinatie met andere elementen, vermoedt of redelijke gronden heeft om te vermoeden dat geldmiddelen, verrichtingen of pogingen tot verrichtingen, of elk ander feit waarvan hij kennis heeft, verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme.⁸ In dat geval gaat hij, in toepassing van artikel 47 van de wet van 18 september 2017, over tot een melding aan de Cel voor financiële informatieverwerking ("CFI").

Timing ten opzichte van de verplichting om de informatie voorzien in artikel 14/1 van het Wetboek van vennootschappen voor de eerste keer vóór 31 maart 2019 over te maken

Het koninklijk besluit van 30 juli 2018 betreffende de werkingsmodaliteiten van het UBO-register is op 31 oktober 2018 in werking getreden maar de informatieplichtigen hebben tijd tot 31 maart 2019 om hun uiteindelijke begunstigden voor de eerste maal te registreren.

⁵ Er wordt in dit kader gewezen op art. 140 W. Venn. dat bepaalt: "De commissarissen zijn jegens de vennootschap aansprakelijk voor de tekortkomingen die zij in de uitoefening van hun taak begaan. Zij zijn zowel jegens de vennootschap als jegens derden, hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van overtreding van de bepalingen van dit wetboek of van de statuten. Ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden zij van die aansprakelijkheid slechts ontheven wanneer zij aantonen dat zij hun taak naar behoren hebben vervuld en zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij het bestuursorgaan en, in voorkomend geval, indien daar geen passend gevolg werd gegeven, op de eerste daaropvolgende algemene vergadering nadat zij er kennis van hebben gekregen."

⁶ Artikel 58/11, derde en vierde lid, van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen.

⁷ Onder voorbehoud van de uitspraak van de Raad van State naar aanleiding van het beroep tot nietigverklaring en de vordering tot schorsing van dit artikel ingesteld door avocat.be.

⁸ Artikel 47, §1 van de wet van 18 september 2017.

Artikel 14/1 van het Wetboek van vennootschappen vereist dat de bestuurders de gegevens betreffende de UBO binnen de maand vanaf het tijdstip waarop deze informatie gekend of gewijzigd is, overgemaakt wordt aan het UBO-register. De Raad herinnert eraan dat de verplichting voor de vennootschap om toereikende, actuele en accurate gegevens in te winnen en bij te houden reeds bestaat sinds 16 oktober 2017 (inwerkingtreding van de wet van 18 september 2017). Enkel de deadline voor het overmaken van deze gegevens aan het UBO-register werd uitgesteld tot 31 maart 2019.

De volgende voorbeelden illustreren de meest voorkomende situaties rekening houdend met voormelde datum van 31 maart 2019:

Datum van ondertekening van het commissarisverslag ten opzichte van de datum van 31 maart 2019	Naleving van art. 14/1 W. Venn.
Vóór 31 maart 2019 De informatie werd ingewonnen en overgemaakt aan het UBO-register en er zijn geen kennelijke inconsistenties vastgesteld	Dit is geen geval van niet-naleving van art. 14/1 W. Venn.
Vóór 31 maart 2019 De informatie werd ingewonnen maar niet overgemaakt aan het UBO-register	Gezien de termijn toegekend door de Administratie kan de commissaris op grond van zijn professionele oordeelsvorming beslissen om dit geval van niet-naleving van art. 14/1 W. Venn. niet te vermelden in zijn verslag
Na 31 maart 2019 De informatie werd niet ingewonnen of wel ingewonnen maar niet overgemaakt aan het UBO-register	Dit is een geval van niet-naleving van art. 14/1 W. Venn. dat vermeld moet worden in het commissarisverslag tenzij de commissaris oordeelt en documenteert dat de openbaarmaking ervan onverantwoorde schade kan berokkenen

Met confraternele groeten,

Thierry DUPONT
Voorzitter